

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Miloslava Výborného, v právní věci žalobce: **A. H.**, zast. JUDr. Milanem Hulíkem, Ph.D., advokátem se sídlem Bolzanova 1615/1, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 6. 2016, čj. OAM-387/ZA-ZA02-K01-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 4. 2018, čj. 2 Az 43/2016-37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d ň ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Výše specifikovaným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci (dále „stěžovatel“) udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném od 1. 1. 2016 (dále jen „zákon o azylu“). Podanou žalobu městský soud v záhlaví označeným rozsudkem zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Proti danému rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost.

[2] Stěžovatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou odůvodnil obavou z války na Ukrajině, obavou z uvěznění, pokud nenastoupí do armády a přáním zůstat v České republice, jelikož zde má manželku a dceru (obě ukrajinské státní příslušnosti). Manželka je ze Zakarpatské oblasti, ale stěžovatel chce mluvit rusky, nikoliv ukrajinsky, tudíž přestěhování v rámci Ukrajiny není přijatelné.

[3] Městský soud ze spisové dokumentace vzal za rozhodný následující skutkový stav. Stěžovatel se na Ukrajině narodil a žil po celou dobu ve městě Cheron, poté asi v roce 2003 přijel do České republiky. O azyl v České republice žádal v roce 2005, poněvadž měl problémy na Ukrajině. Poté, co řízení skončilo, musel odjet na Ukrajinu. Za nějakou dobu

se vrátil do České republiky. Má zde rodinu. V roce X se mu v České republice narodila dcera. Na Ukrajině byl naposledy asi v roce 2006. Bydlí spolu s manželkou a dcerou v P. – obě zde mají trvalý pobyt. V České republice pracoval na různých pozicích. Nyní mu finančně pomáhá matka z Kanady.

[4] Městský soud konstatoval, že stěžovatel nenaplnil důvody pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu dle § 12 zákona o azylu, jelikož na Ukrajině nevyvíjel žádné činnosti směřující k uplatňování politických práv, ani neměl strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Na Ukrajině byl již v roce 2000 zrušen trest smrti a z ničeho neplynulo, že by stěžovateli mělo hrozit nelidské či ponižující jednání, proto není dán důvod pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. a) a b) zákona o azylu. Na Ukrajině probíhají ozbrojené boje pouze na části území. V Chersonské oblasti (jih Ukrajiny) stěžovateli nehrozí žádné reálné nebezpečí. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu uvedl, že obava z vojenské služby není azylově relevantní důvod. Není tak dán důvod ani dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Námitku ohledně nedostatečně zjištěného stavu věci vyhodnotil soud jako velmi obecnou, proto také obecně přezkoumal napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že se žalovaný skutkovým stavem zabýval dostatečně.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[5] Proti rozsudku městského soudu podal stěžovatel kasační stížnost. V ní namítal, že důvody, pro které podal žádost o mezinárodní ochranu, jsou podřaditelné pod § 12 zákona o azylu. Žalovaný nevyhodnotil skutečnosti uváděné stěžovatelem ve vztahu k prvku „závažné újmy“ a prvku „selhání vnitrostátní ochrany“.

[6] Není pravdivé tvrzení, že by na Ukrajině probíhal boj pouze v Luhanské a Doněcké oblasti. Tento konflikt může kdykoliv přerůst v totální konflikt, nebo občanskou válku.

[7] Stěžovatel sice nebyl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, ale samotného povolání do armády nelze považovat za splnění státoobčanské povinnosti. Na Ukrajině je naplněno reálné nebezpečí vážného ohrožení života a lidské důstojnosti důvodu vnitřního ozbrojeného konfliktu. V průběhu řízení o kasační stížnosti stěžovatel soudu předložil aktuální zprávy z Ukrajiny.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že námitky stěžovatele jsou uváděny pouze v obecné rovině. Ozbrojený konflikt na Ukrajině je prakticky již 3 roky lokalizován pouze na Luhanskou a Doněckou oblast, avšak stěžovatel žil v Chersonské oblasti, která je pod kontrolou ukrajinské centrální vlády a žádné vojenské operace tam neprobíhají.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[10] Soud se nejprve zabývá otázkou přípustnosti kasační stížnosti (§ 102 a násl. s. ř. s.), tj. zda kasační stížnost směřuje proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se stěžovatel domáhá zrušení soudního rozhodnutí, zda je podána z přípustných důvodů v souladu s § 103 s. ř. s. a zda není dána její nepřípustnost ve smyslu § 104 s. ř. s.

[11] Poté zkoumá její přijatelnost ve smyslu § 104a s. ř. s. (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2006, čj. 8 Azs 5/2006-30), tj. zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany (azylu) lze pro stručnost odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ tak, že *„[p]řesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.“* Kasační stížnost přesahuje vlastní zájmy stěžovatele i v případě, pokud v řízení před krajským soudem došlo k tak k zásadnímu pochybení, které má nebo by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Za pochybení lze považovat takové vady, pokud soud v zájmu spravedlivého a předvídatelného rozhodování „v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti“ (tamtéž). V případě, že tomu tak není, zdejší soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[12] Soud v projednávané věci shledal, že kasační stížnost není nepřípustná, nicméně přesah vlastních zájmů stěžovatelů neshledal. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o nepřijatelnosti odůvodněno. Přesto kasační soud dále stručně uvede, proč věc stěžovatele nepřesahuje jeho zájmy natolik, aby se jí zdejší soud podrobně věcně zabýval.

[13] Stěžovatel namítal, že žalovaný nevyhodnotil skutečnosti uváděné stěžovatelem ve vztahu k prvku „závažné újmy“ a prvku „selhání vnitrostátní ochrany“. Stěžovatel tato svá tvrzení žádným způsobem neprovázal se zjištěným skutkovým stavem. Nepoukázal na žádné skutečnosti, ze kterých by měla plynout závažná újma nebo selhání vnitrostátní ochrany. Ze správního spisu ani neplyne, že by měl být stěžovatel jakkoliv pronásledován.

[14] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 3. 2009, čj. 5 Azs 28/2008-68, uvedl, že „v případě konfliktu nemajícího charakter totálního konfliktu musí žadatel prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on.“ V usnesení ze dne 15. 1. 2015, čj. 7 Azs 265/2014-17, se kasační soud vyjadřoval k povaze konfliktu na Ukrajině takto: „Na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ Ke stejnému závěru dospěl i např. v usnesení ze dne 25. 3. 2015, čj. 3 Azs 259/2014-26, ze dne 19. 1. 2017, čj. 10 Azs 230/2016-33, nebo ze dne 13. 12. 2016, čj. 7 Azs 239/2016-29. Stěžovatel sám uvedl jako místo svého pobytu město Cherson v Chersonské oblasti, která se nachází v jižní oblasti Ukrajiny, kde ozbrojený konflikt neprobíhá, což plyne jak z judikatury Nejvyššího správního soudu, tak z podkladů a zpráv, které žalovaný shromáždil v rámci správního řízení.

[15] Ke stěžovatelem navrhovaným důkazům předloženým v řízení před Nejvyšším správním soudem soud nepřihlíží dle § 109 odst. 5 s. ř. s., neboť jimi stěžovatel chce dokázat nové skutečnosti (aktuální situaci na Ukrajině), které uplatnil poté, kdy byl vydán napadený rozsudek krajského soudu.

[16] Problematikou služby v armádě se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval, např. v rozsudku ze dne 29. 3. 2004, čj. 5 Azs 4/2004-49, či v rozsudku ze dne 7. 8. 2012, čj. 2 Azs 17/2012-44, a dospěl k závěru, že samotné odmítání této služby, byť by její výkon byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu, není azylově relevantní důvod.

[17] Z výše uvedeného je patrné, že zákon o azylu a ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu poskytují dostatečnou odpověď na všechny námitky uvedené v kasační stížnosti a městský soud při svém rozhodování postupoval dle zákonných ustanovení a ve smyslu této judikatury. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele. Proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[19] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 18. září 2018

JUDr. Petr Mikeš, Ph.D.
předseda senátu